

Temat: Czy widać i słyszać wiatr?

Czas trwania: 45 min.

Tematyka szczegółowa:

- 1) Wiatr.
- 2) Energia odnawialna.

Wiadomości:

Uczeń wie:

- co to jest wiatr?
- że, wiatr jest składnikiem przyrody.
- jak rozpoznać, że wieje wiatr?
- jakie są rodzaje wiatrów?
- znają pozytywną i negatywną rolę wiatru.

Umiejętności:

Uczeń potrafi:

- wykonywać obserwacje przyrodnicze.
- zinterpretować treść wiersza.
- wskazać sposoby wykorzystania energii wiatru.

Metody:

- podające (rozmowa, objaśnienie, opis);
- problemowe (burza mózgów);
- eksponujące (obserwacja, pokaz);
- poszukujące (zabawa).

Formy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne:

- kartki z wierszami D.Wawilów „Jak wygląda wiatr?” i J.Tuwima „Dwa wiatry”;
- kartki;
- tablica, kreda lub pisaki;
- folia, papier, gazeta, butelka;
- flet.

Miejsce zajęć:

- sala lekcyjna.

Uwaga! Tę lekcję można potraktować jako wstęp do lekcji pt. „Szukaj wiatru w lesie i w polu”.

PRZEBIEG LEKCJI:

Nauczyciel zadaje zagadkę:

**„Wieje, cichnie, znów się zrywa.
Jest na polach, w lesie bywa.
Dmucha w żagle, drzewa kładzie,
Liście zrywa w listopadzie”**

Ustalenie odpowiedzi na pytanie - co to jest wiatr? Nauczyciel po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów może podać definicję wiatru:

„Wiatr jest jednym ze składników przyrody. Jest to ruch powietrza powstający w wyniku nierównomiernego nagrzewania się powietrza. Energia wiatru jest zróżnicowana pod względem prędkości mas powietrza. Wiatr może być łagodny, albo bardzo silny.”

Nauczyciel może również zadać pytanie : jakie są jeszcze inne składniki przyrody? Podział na przyrodę ożywioną i nieożywioną.

Podział uczniów na 2 grupy, omówienie zasad pracy w grupach nad zadaniem problemem.

- I grupa ma zastanowić się jak wygląda wiatr – dostaje wiersz D. Wawiłow „Jak wygląda wiatr”. Dzieci wykonują pracę farbami na papierze.

Danuła Wawiłow „Jak wygląda wiatr?”

**Jak wygląda wiatr?
Bardzo chciałbym wiedzieć!
Możesz mi powiedzieć,
jak wygląda wiatr?**

**Może to jest ptak,
co ma gniazdo w chmurach?
Wielki jest jak góra,
kiedy gubi pióra,
z nieba sypie grad...**

Jak wygląda wiatr?

**Może to jest koń?
Grzywę ma z płomieni,
drzewa niby trawy
chylą się ku ziemi,
kiedy mknie przez świat...**

Jak wygląda wiatr?

**Może to jest chłopak,
co ma osiem lat?
Biega pośród nocy,
gwizdże, strzela z procy,
piaskiem sypie w oczy...**

Jak wygląda wiatr?

- II grupa otrzymuje wiersz J. Tuwima „Dwa wiatry” i ma za zadanie zastanowić się jak można przedstawić za pomocą dźwięku głos wiatru (lekkiego wiaterek, dużego wiatru, wichury)? Dzieci wykorzystują takie przedmioty jak folia, papier, gazeta, butelka, flet.

Julian Tuwim „Dwa wiatry”

**Jeden wiatr - w polu wiał,
Drugi wiatr - w sadzie grał:
Cichuteńko, leciuteńko,
Liście pieścił i szeleścił,
Mlał...**

**Jeden wiatr - pędziwiatr!
Fiknął kozła, plackiem spadł,
Skoczył, zawiał, zaszybował,
Świdrem w górę zakołował
I przewrócił się, i wpadł
Na szumiący senny sad,**

**Gdzie cichutko i leciutko
Liście pieścił i szeleścił
Drugi wiatr...**

**Sfrunął śniegiem z wiśni kwiat,
Parsknął śmiechem cały sad,
Wziął wiatr brata za kamrata,
Teraz z nim po polu lata,
Gonią obaj chmury, ptaki,
Mkną, wplątują się w wiatraki,
Głupkowane myślą śmigie,
W prawo, w lewo, świst, podrygi,
Dmą płucami ile sił,
Łobuzują, pal je licho!...
A w sadzie cicho, cicho...**

Po wydaniu polecenia przez nauczyciela, dzieci rozpoczynają pracę w grupach nad zadanym problemem (dzieci można podzielić na mniejsze np. 2-3 osobowe grupy). Następnie nauczyciel podsumowuje z uczniami wyniki ich pracy.

Zabawa słowna - łączenie wyrazów w pary.

Dzieci otrzymują na kartkach pojedyncze wyrazy. Mają za zadanie połączyć je w pary: gwałtowny / wicher / łagodny / wiaterek / ciepły / wietrzyk / niebezpieczny / huragan /

Dyskusja nad pozytywną i negatywną rolą wiatru.

Nauczyciel na tablicy po dwóch jej stronach umieszcza napisy: „pozytywna rola”, „negatywna rola” i rozdaje dzieciom rysunki np.:

żaglówki, nasionka drzew, balonu, wiatraka, latawca, windsurfingu, połamanych drzew, szybowca, położonego zboża, domu z zerwanym dachem, ptaka, osy, elektrowni wiatrowej, połamanych gałęzi leżących na ulicy, lawiny w górach itd.

Dzieci umieszczają na tablicy po odpowiednich stronach otrzymane rysunki. Zabawa daje okazję do dyskusji na temat roli wiatru, rodzajów wiatru, sposobów wykorzystania energii wiatru.

Nauczyciel na tablicy pisze słowo – wiatr, a uczniowie dopisują określenia do wiatru (metoda skojarzeń) np. wieje, dmucha, zacina, silny, halny, kołysze drzewami, strąca liście itd.